

PERHON KUNNAN APIP-TOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA 2011

1. Toiminnan järjestämisen periaatteet

Toimintasuunnitelma on laadittu opetushalutukseen ohjeiden mukaisesti. (Määräykset ja ohjeet 2011:1)

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta ennen ja jälkeen koulupäivän. Toiminnan järjestämiseen liittyvien ratkaisujen, toimintatapojen ja toimintaympäristön tulee tukea asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa huolehditaan toimintaympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteiksi.

Perhon kunnassa tarjotaan aamu- ja iltapäivätoimintaa ykkös- ja kakkosluokkalaisille, erityisoppilaille sekä tarpeen mukaan myös esikoululaisille. Toimintaa järjestetään koulujen esiopetustiloissa koulupäivinä klo 7.30-16.00 välisenä aikana. Ryhmäkoko on enintään 13 lasta/ohjaaja. Toiminnan toteutuksen tulee tapahtua tehtävään soveltuvan henkilöstön ohjauksessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta on maksullista. Koulu tarjoaa iltapäivisin välipalan ja toimintaan tarvittavat tilat, välineet ja materiaalin. Kunta on velvollinen huolehtimaan että tilat ja välineet ovat riittävät ja turvalliset. Lapset ovat kunnan puolesta vakuutettuja. Ohjaaja merkitsee ylös osallistumiskerrat ja ilmoittaa ne koulutoimistoon, joka huolehtii laskutuksen.

Perhon kunnassa on käytössä kuukausimaksujen lisäksi kertamaksu, joka on 5 euroa. Enimmäiskuukausimaksu on jaettu kahteen ryhmään: n. 3 tuntia päivässä APIP-toimintaan osallistuvat asiakkaat maksavat enintään 60 euroa/kuukausi ja n. 4 tuntia päivässä osallistuvat asiakkaat maksavat enintään 80 euroa/kuukausi.

Ohjaajalla on velvollisuus huolehtia lasten turvallisuudesta. Jos joku lapsista toistuvasti rikkoo sääntöjä tai on vaaraksi muille, häneltä voidaan evätä oikeus iltapäivätoimintaan.

Ohjaajaa koskee myös salassapitovelvollisuus. Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa sivullisille ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista vain huoltajan yksilöidyn suostumuksen perusteella. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

2. Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee rakentaa jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatustehtävälle. Toimintaa ohjaavat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan. Lasten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen toteutuu parhaiten luonnollisia kasvuympäristöjä ja pedagogista osaamista hyödyntämällä ja yhdistämällä. Tavoitteena on avoin, rohkaiseva ja kiireetön ilmapiiri.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohja hyvälle kasvulle.

2.1. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta. Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä, jossa korostuu yhteinen vastuu ja mielenkiinto lapsen kehitystä kohtaan. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan kohdata mahdollisia ongelmatilanteita.

Yhteistyömuotoja ovat koulujen vanhempainillat ja päivittäiset keskustelut mm. lasten asteen itsenäisyys lisääntyy kasvunhakutilanteissa.

Perhossa yhteistyö APIP-toiminnan ja koulun välillä on saumatonta. Aamu- ja iltapäivätoiminta koulun tiloissa mahdollistaa lapsille luontevan jatkumon päivälle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ja koulun yhteisten säännöt sekä yhteiset työntekijät luovat lapselle turvallisuutta. Perheet ja lapset ovat pääsääntöisesti entuudestaan tuttuja ja päivittäiset keskustelut vanhempien kanssa hakutilanteissa ovat luottamusta herättäviä sekä vastuuta jakavia

2.2 Hyvinvoinnin, tunne -elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Jokaisen lapsen tulee kokea olevansa hyväksytty ja arvostettu omana itsenään itsetunnon kehityksen kannalta on tärkeää, että osallistumisen ilon ja onnistumisen kokemuksia korostetaan. toiminnan tarjoaminen toverisuhteiden kautta opitaan sosiaalista vuorovaikutusta. yhteisten sääntöjen ja rajojen tarkoituksena on antaa lapselle kokemus

turvallisuudesta ja välittämisestä. kiireettömyyttä korostetaan ja lapselle pyritään antamaan paljon aikuisen huomiota.

Lasten itsenäisyys lisääntyy kasvun myötä vähitellen, mutta lapset tarvitsevat vielä aikuisen turvaa, läsnäoloa ja ohjausta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla riittävä määrä kelpoisuuden omaavia, osaavia ja ammattitaitoisia ohjaajia. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään eri toimijoiden välistä moniammatillista yhteistyötä ja yhteistyötä perheiden kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on lisätä tuntemusta lapsista ja auttaa heidän tarpeidensa tunnistamista sekä parantaa toiminnan laatua. Työsuhteiden pitkäkestoisuus edistää ihmissuhteiden pysyvyyttä, joka puolestaan lisää lasten turvallisuuden tunnetta ja ohjaajan mahdollisuutta tukea lasten kehitystä.

2.3. Eettisen kasvun tukeminen

Toiminnan eettisenä lähtökohtana on perusopetuksen opetussuunnitelman arvopohja. Lapsi nähdään arvokkaana yksilönä, joka on ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullinen, eettisessä ajattelussaan aikuisen ohjausta tarvitseva sekä vuorovaikutustaidoissaan jatkuvasti oppiva ja kehittyvä. Eettisen kasvun tukemisessa on erityisesti tärkeää aikuisen antama käyttäytymisen malli.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. On tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen.

Maittava välipala ja ympäristön viihtyisyys lisäävät hyvinvoinnin kokemusta.

Yhteisöllinen vastuun, luottamuksen ja huolenpidon ilmapiiri aamu- ja iltapäivätoiminnassa edistää eettistä kasvua. Eettisessä kasvatuksessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta, eri tilanteisiin liittyviä keskusteluja, taiteen, leikin ja liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia sekä esteettisiä kokemuksia ja toiminnallisuutta. Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

2.4. Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Osallisuus ja tasa-arvo ennaltaehkäisevät syrjäytymistä. Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain ja järjestetään tarvittavaa tukea.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lasten hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen. Ohjaajan myönteisellä suhtautumisella ja läsnäololla on tässä suuri merkitys. On tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksytty. Lapset tarvitsevat myös kaveripiirin hyväksyntää ja tunteen ryhmään kuulumisesta. Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja, kuten vastavuoroisuutta ja erimielisyyksien ratkaisua myönteisin keinoin. Lapsia ohjataan tunnistamaan erilaisia tunteita ja säätelemään omaa toimintaansa.

3. APIP-toiminnan sisältö

Toiminnan sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet. Lapsen, huoltajan ja ohjaajan keskustelu ja tiedonvaihto siitä, millainen toiminta lasta kiinnostaa ja mikä tuottaa hänelle iloa ja virkistystä, vaikuttaa toiminnan sisällön käytännön toteutukseen. Sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet ja kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen tarjoamat ja muut käytännön mahdollisuudet, yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa, ohjaajien omat vahvuudet sekä toteuttajien painotukset. Toiminta on lapsille omaehtoista.

3.1. Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- o eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- o leikki ja vuorovaikutus
- o liikunta ja ulkoilu
- o ruokailu ja lepo
- o kulttuuri ja perinteet
- o käden taidot ja askartelu
- o kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- o mediataidot
- o arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- o erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

3.2. Tukea tarvitsevat lapset APIP-toiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Silloinkin, kun kyse on tukea tarvitsevista lapsista, toiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Toiminnan tulee tukea itsetunnon ja omatoimisuuden kehitystä, sosiaalista kasvua sekä itsenäistymistä lasten omien edellytysten mukaisesti. Lapsia kannustetaan aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen. Heille tarjotaan mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin ja yhdessä toimimiseen.

3.3. Paikalliset sisältöalueet

APIP-toimintaa suunnitellaan vuodenaikojen , teemojen ja juhlien mukaan koulun opetussuunnitelmaa mukaillen. Sisältöjä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota leikkiin, että toiminta muodostuu lapsen kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi , joka tarjoaa sosiaalista vuorovaikutusta , esteettisiä kokemuksia vireyttä edistävää liikkumista ja ulkoilua sekä mahdollisuuden myös omaan toimintaan, rentoutumiseen ja lepoon

APIP-toiminnassa hyödynnetään paikallisia palveluita ja mahdollisuuksia. Koulukyydeillä voi vierailla eri paikoissa, esim. kirjastossa. Luonnon läheisyys tarjoaa mahdollisuuden retkeillä, hyödyntää luonto/lenkkipolkuja sekä käydä vaikkapa Perhonjoella ongella.

4. Koordinointi

APIP-toiminta on opetustoimen ja Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaista toimintaa. Perhon kunnan koordinaattorina toimii varhaiskasvatusjohtaja.

Koordinaattorin tehtävät:

valvoo , että toiminta on järjestetty lainmukaisesti

valvoo toiminnan laatua

valvoo työntekijöiden ammattitaitoa

valvoo tilojen turvallisuutta ja välineiden riittävyyttä

huolehtii tiedottamisesta ja hakumenettelystä

toimii välikätenä koulun ja opetuslautakunnan välillä

laatii talousarvion

5. Yhteistyö eri hallintokuntien kanssa

Yhteistyötä voidaan tehdä koulutoimen lisäksi koulukuraattorin, neuvolan ja kouluterveydenhoitajan sekä mahdollisesti lastensuojelun/ sosiaalityöntekijöiden kanssa. Yhteistyötä tehdään päivittäin myös päivähoiton kanssa

6. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Aamu- ja iltatoimintaan tulee hakea ennen koulun alkua kunnan edellyttämällä tavalla. Kunnan tulee etukäteen ilmoittaa aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiskoista, toiminnan alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten toimintaan haetaan. Valintaperusteiden on oltava kaikille yhdenvertaiset.

Perhon kunnassa APIP-toiminnasta ilmoitetaan Perholaisessa. Hakulomakkeita on saatavilla ympäri vuoden koulutoimistosta, kouluilta ja varhaiskasvatusjohtajalta. Toimintaa järjestetään Oksakosken, Kirkonkylän sekä Möttösen kouluilla kaikkina koulupäivinä. Tarvittaessa aamupäivätoimintaa tarjotaan myös päivähoiton yhteydessä.

7. Arviointi

Arvioinnin tarkoituksena on turvata tavoitteiden toteuttamista. Toimintaa voi arvioida itsearviointina tai ulkopuolisen arviointina, esim. vanhempien suorittamana. Arvioinnin tulokset ovat julkisia. Perhon kunta osallistuu muiden kuntien tavoin joka vuosi Opetushallituksen järjestämään kyselyyn APIP-toiminnan toteutuksesta. Tulokset julkaistaan Opetushallituksen nettisivuilla.

Toimintasuunnitelmaa tarkistetaan tarvittaessa. Yleensä valtakunnallisten APIP-perusteiden uudistuksen yhteydessä.